

Katedra trestního práva

Posudek konzultanta na rigorózní práci Mgr. Jany Nepilé „Aktuální otázky trestněprávní odpovědnosti regulovaných povolání“

Předložená rigorózní práce obsahuje 110 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, čtyř kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Práce je doplněna ilustrativními přílohami. Okruh použité literatury je mimořádně obsáhlý, zahrnuje i řadu prací zahraničních autorů, a to z různých jazykových oblastí. Po formální stránce splňuje rigorózní práce všechny požadavky na ni kladené.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku velmi náročnou, které dosavadní česká literatura nevěnovala odpovídající pozornost a která je nesporně aktuální s ohledem na řadu otázek, které praxe před právní teorií klade.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka charakterizuje zaměření své práce, se správně nejdříve věnuje vymezení základních pojmů. Již zde je nucena řešit některé klíčové problémy (například: povinné či dobrovolné členství v korporaci, povaha a smysl povinné mlčenlivosti a její vztah k oznamovací povinnosti aj.). Zvláště posledně zmíněný problém je mimořádně složitý. Jednak proto, že starší právní úpravy povinnost mlčenlivosti spíše pouze deklarovaly než upravovaly, jednak proto, že tato mlčenlivost je oslabována ne-li zcela vylučována povinnostmi ukládanými osobám profesi vykonávajícím.

Jádrem práce jsou následující dvě kapitoly, které se zabývají odpovědností regulovaných povolání za výkon profese se zvláštním zaměřením na odpovědnost trestní. Zde autorka záslužně velkou pozornost věnuje složité a místy sporné problematice odpovědnosti disciplinární. Souhlasit lze jednoznačně s myšlenkou, že její zakotvení musí být v zákoně a nikoliv toliko ve stavovském předpisu. Kladně třeba hodnotit že se autorka de lege ferenda věnuje rovněž odpovědnosti právnických osob a v této souvislosti přináší některé podněty ze zahraničních úprav, zejména z anglo-americké právní oblasti. Rovněž její kritické výhrady stran legislativních projektů jsou důvodné. Velmi pěkně je zpracována například problematika zákazu dvojího stíhání a postihu pro týž čin a s tím související problematika totožnosti skutku, což je v českých podmínkách významné zejména s ohledem na vztah disciplinární, přestupkové a trestní odpovědnosti. Závěr, který v tomto směru autorka činí, je zjevně správný a opodstatněný. Zajímavé jsou i autorčiny úvahy nad některými aspekty výkonu profese ve vztahu k institutům nutné obrany a krajní nouze, které zejména pro oblast zdravotnictví by ovšem mohly být námětem samostatné práce.

Navazující kapitola práce je věnována rozboru vybraných trestných činů příslušníků regulovaných povolání. Správně je řešen vztah trestného činu neposkytnutí pomoci podle § 207 odst. 2 tr. zák. a nepravého omisivního trestného činu proti životu a zdraví. Zcela správně je věnována pozornost i problematice euthanasie a asistované

sebevraždy, byť tak autorka činí v omezeném rozsahu jak jí to dovoloval rámec její práce. Kladně zde třeba hodnotit rovněž to, že autorka stávající právní úpravu konfrontuje s návrhem nového trestního zákona a při svém výkladu se opírá nejen o literaturu, ale rovněž o judikaturu a demonstuje analyzované problémy na konkrétních příkladech z justiční i z kárné praxe.

V závěru své práce autorka přichází s některými náměty de lege ferenda. Předně pléduje pro rozšíření adhezního řízení i na případy satisfakční funkce náhrady škody a nejen reparační, což dokládá přílehlavými argumenty. O takovém požadavku lze uvažovat, avšak je otázka, jak se k jeho naplnění bude stavět justiční praxe. Rovněž námět na větší ingerenci poškozeného do disciplinárního řízení a na zvýšenou ochranu v případech, kdy příslušník profese v přenesené působnosti vykonává státní moc, jsou důvodné.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako velmi zdařilou. Autorka prokázala hlubokou znalost zkoumané problematiky a jejích širších souvislostí. Kladně třeba hodnotit zejména pečlivost a zodpovědnost zpracování, velmi dobrou práci s pramenným materiálem, kritický přístup a snahu po vyjádření vlastních stanovisek. Autorka nesporně prokázala schopnost samostatné tvůrčí a odborné práce.

Závěrem konstatuji, že předložená rigorózní práce Mgr. Jany Nepilé ve všech směrech splňuje formální i obsahové požadavky na ni kladené a je rozhodně způsobilým podkladem pro obhajobu.

Při obhajobě své práce by se autorka mohla vyjádřit k otázce, jaký význam přinesla novela trestního řádu provedená zák. č. 152/1995 Sb. ve vztahu k ustanovení § 8 odst. 3 tr. řádu.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě a úspěšné rigorózní zkoušce byl Mgr. Janě Nepilé udělen titul doktora práv.

V Praze dne 13.1.2009

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
konzultant